سال اول

هفته سه شماره یکشنبه سه شنبه [illegible] شنبه

محل اداره

طهران خیابان ناصریه [illegible] نمره ۳۰

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: ابوالفضل لسانی

مکاتیب باید بعنوان مدیر باشد

مقالات و لوایح وارده بدون استثناء مسترد نمیشود

پنجشنبه ۱۸ رجب المرجب ۱۳۴۱

کار

۱۵ حوت ۱۳۰۱ مطابق ۶ مارس

شماره ۱

قیمت تك فروشی ۶ شاهی

وجه اشتراك

سالیانه ۸۰ قران ۶ ماهه ۴۵ قران

کارگران و محصلین و معلمین دو تومان تخفیف داده می شود

ولایات اجرت پست افزوده می شود

اجرت اعلانات و لوایح خصوصی با دفتر اداره است

سیاسی — اجتماعی — اقتصادی

کار [illegible]ای بیکار

هر کسی که در بدو امر [illegible] کوچك نظر انتقادات ممکن است در دفعه اول به ملیله انتخاب کننده این‌کامه . این [illegible] کوچك بر معنی انتقاد نماید

اما پس از جزئی تعمق تفکر [illegible] خواهند کرد که سر منشاء بدبختی ایرانیان نبودن کار است

امروز روزی‌است که عالم و [illegible] شریف، همه وهمه تصدیق میکنند و می گویند اگر زمامداران وقت بخواهند [illegible] بسوی اصلاح بر دارند و کشتی شکسته مملکت را که در گرداب فلاکت در شرف [illegible] شدن است نجات دهند باید برای افراد پریشان این مملکت کار ایجاد کنند. باید برای [illegible] و عائله های بی برك و نوالات پیدا نمایند .

هیچ کس منکر این اصل [illegible] که اگر در مملکت کار می‌بود اکثریت مردمان پایتخت هوچی وسیاست‌باف نبودند

اگر کار خانه می بود [illegible] در این مملکت یافت نمیشد

اگر معادن تحت‌الارضی استخراج [illegible] گردید خطوط آهن قطعات مملکت را مانند [illegible] هم دیگر وصل میکرد در سال [illegible] گندم در سیستان نمی پوسید در طهران هشتاد هزار [illegible] از گرسنگی نمی مردند

اگر [illegible] در بازار رواج میداشت پارچه باف های یزد و کرمان بروز سیاه امروزه [illegible] این طور [illegible] رهسپار نمی کردیدند

اگر [illegible] تجارت وزارت فوائد عامه بوظیفه خود عمل می کرد . این روستائیان [illegible] اوطان خود آواره نمی‌گردیدند هر یك به شغل زراعت خود مشغول بودند

اگر [illegible] تعادل صادرات وواردات را حفظ مینمود این قسم ناله اتحادیه تجار بلند [illegible] تجار این ورشکستگی نمی گردید

[illegible] مقدمات فوق بعقیده ما باید برای تمام افراد بی کار این مملکت کار [illegible]

[illegible] کردن کار ناچار باید کارخانه تاسیس نمود و قبل از تاسیس کار خانه خطوط آهن [illegible] توسعه لازم است

پس اگر کشیدن خطوط آهن هم میشود کارخانه تاسیس نمود هم می‌شود زراعت‌راتوسعه داد [illegible] زراعت توسعه یافت . زمانی‌که کارخانه تاسیس شد . ثمره های آنکو موتیف سامعه [illegible] را متاثر نمود الوقت است که تجارت هم توسعه پیدا کرده و تنها واردات کمتر میشود زیرا ضرورت ندارد . و صادرات زیاد می‌شود زیرا مملکت ایران (در صورت داشتن خط آهن) مطابق علوم اقتصادی می تواند مقدار معتنابهی موادخام به مللی‌که احتیاج دارند بدهد و احتیاجات خود را فقط از صادرات رفع نماید نه اینکه مثل سلوات الجبردر [illegible] کرور طلا و نقره در مقابل عروسك مقوائی تورهای ابریشمی از این مملکت بلا دیده خارج نماید

بعقیده ما این است یگانه راه اصلاح مملکت و ترقی ملت .

اگر توانستیم بوسائل فوق حیات اقتصادی این ملت افسرده بی شهامت را تجدید کنیم . اگر توانستیم برای تمام افراد بیکار . کار پیدا کنیم . الوقت امیدوار می شویم که بواسطه توسعه معارف تاسیس مدارس می توانیم ملت ایران را خوشبخت نموده معاصر با ملل حیه عالم نمائیم . و الا تا ارتزاق منحصر باستخدام در دوائر دولتی است . تا در مملکت کارخانه نیست تا صفیر ماشین های تجارتی در فضای ایران طنین انداز نشد . تجارت بحالت امروزه بوده قهرا افراد مملکت برای استخدام در دوائر دولتی بدور حکومت وقت جمع شده چون قدر افراد بیکار مشاغل نیست قهرا عده که مرجع شغلی نشدند از حکومت وقت ناراضی بوسیله هو جنجال او را ازکار فلج می نمایند از اینجهت تا کار در مملکت نیست حکومت های ایران هرقدر صالح باشند قادر بادامه مدت حکمرانی نیستند لذا سقوط نموده حکومت بعدی [illegible] بهمین درد مبتلا می‌شود و هلم جرا .

پس برای رفع این فساد اخلاق و جلوگیری از کثرت این قبیل عناصر هوچی‌لازم است که حکومت فعلی همانطوریکه در پروگرام خود متذکر شده است اصلاح اقتصادی را بر همه‌چیز مقدم بدارد [illegible] برای ملت کار پیدا کند کار . کار . کار

تشنجات ار[illegible]ا

تشنجات اروپا بحران های اقتصادی ممالك مغرب زمین بعدازجنك بین‌المللی به بقدری وحشت انگیزاست که هر ساعتی دنیارا بسمت جنك سوق میدهد خسارات مادی که از جنك خانمان سوز عمومی برای ممالك غربی بیادکار مانده باندازه دارای اهمیت‌است که تصور امیرود باین زودیها دنیای بورژوازی عالم سرمایه داری بحالت قبل از جنك برگردد بلکه علاوه از آن خسارات پیدا شدن خصومت ها درمیان دول قطع روابط ملل باعث قطع مراودات تجارتی گردید خواه نخواه تمام ملل آسیائی اروپائی حتی امریکائی از این تیرکی مناسبات متضرر شده ازاین بحران‌های متوالی بتنك آمده هر روز برای خلاصی‌از این پرتگاه مهیب کنفرانس‌ها تشکیل میدهند معاهده صلح تدوین می کنند ؛ خلع سلاح عمومی را پیشنهاد می نمایند ولی افسوس !

که کنفرانس لوزان هم که بانظار بعضی آخرین وسیله اجرای نقشه خلع ! سلاح عمومی تجدید حیات اقتصادی بود مثل سایر کنفرانسهای سابق ژن لاهه واشنگتن بی نتیجه ماند نه به صلح منجر شد نه‌جنك را تجدید نمود

گرچه در ان روزهائی که عثمانی فاتح میخواست نتیجه آنی از فتح خود گرفته نواحی اشغال شده مملکت عثمانی را که حقیقتا متعلق اوست از قوای اجانب تخلیه کرده . بغازهای داردانل بوسفوررا که متفقین بعنوان بیطرفی بدست دولت انگلیس داده بودنددر حیطه اقتدار خود در اورد لردکرزن ان پیر فرتوت از این انتظارات بموقع نمایندکان کاملا عصبانی شده اطلق‌های تند او طوری بود که هر نویسنده تصور میکرد عنقریب این کسانی که برای ایجاد یك‌صلح عمومی در لزان گردهم جمع متفقرانه از کنفرانس بر خواسته دومین ملاقات‌را درمیدان جنك قرار میدهند ولی مطلعین از اوضاع اروپا بخوبی میدانستند که تصور جنك ان هم باین زودی یك‌نظر سطحی بیش‌نیست و امروز انگلستان قدرت و توانائی جنك‌را ندارد

این مطلب‌برهمه‌واضح‌است که‌امروز‌شیرازه‌سیاست استعماری انگلستان گسیخته شده نهضت های متوالی هندوستان . شورش‌وهیجان مصریان. قیام‌و بلوای اعراب بین النهرین بقدری قوه فکریه سیاسیون انگلستان را باین مسائل مهم جلب‌نموده که قادرنیست با یك جنك عمومی دست بگریبان بشود ولی آن چه مسلم است این است که این دولت حریص تا بحال‌بزور

تدبیر توانست خودرا نکاه داری نماید درهر موقعی که سیادت و فرمانفرمائی او دچار تزلزل میکردید در هرزمانی که در عالم رقیبی برای خود تصور میکرد نائره جنك را درعالم مشتعل می نمود ملل قوی و زورمندی راکه احتمال رقابت بانکلستان میرفت سرکرم‌مجادله نموده و خود در کوشه نشسته آتش فتنه و فساد را دامن میزد . زیرا هر قدر ازقوای مادی و معنوی دول متخاصمه کاسته می شد او نفع خود دانسته در ضمن آنکه دامن زن آتش جنك بوده اوضاع داخلی اغتشاشات و انقلاب ممالك مستعمراتی خود را اصلاح می نمود

تقریبا در هفده سال قبل که عظمت قدرت روسیه تزاری هندوستان او را تهدید میکرد ؛ بو حق نمیداد

در مسائل شرقی مداخلات زیاد نماید الوقت ان دولت حریص استعمارچی برای‌از بین بردن یگانه رقیب شرقی خود مقدمات جنك ژاپون وروس‌را تهیه‌کرده این دودولت قوی اسیائی را بهمدیکر انداخت بقدر امکان این ها را ضعیف و فرسوده نمود از این ضعف استفاده کامل‌کرد نفوذ و اقتدار خود را درممالك شرقی بسط داده حدود و ثغور هندوستان را محکم کرد میرفت که‌برای مدتی اسوده و راحت زیسته و رقیبی نداشته باشد ولی یك وقت ملتوجه شد که‌نژادژرمن بمنتهی درجه ترقی رسیده مملکت المان از حیث صنایع و علوم بقدری پیشرفت کرده کانزدیك است تمام بازار های‌عالم مخصوصا ممالك شرق زمین مونوپول امتعه و اجناس المان کردیده حیات اقتصادی استعمار چی انگلستان دچار مخاطره کردد

از این جهت مقدمات یك‌جنك بین‌المللی راتهیه‌کرده دولت قوی‌زورمندعالم‌روسیه‌والمان‌را بمیدان جنك انداخته‌خواه ناخواه آتش‌محاربه عمومی را روشن کرده ملیون ها نفوس ذکیهٔ بشری را فدای هوا وهوس خود کردانید

در هر صورت ما فعلا نمی خواهیم تاریخ بنویسیم همین قدر می کوئیم جنك عمومی خاتمه پیدا کرد آلمان . جهان آلمانی که یگانه رقیب انگلستان بوده در نتیجه مواد چهارده کانه‌ویلسون مغلوب تدابیر سیاسی‌متفقین کشته وآخرین رمق حیاتی او هم بوسیله‌عهد نامه سور پرداخت غرامات از کالبد ضعیفش خارج کشته حتی اخیرا ایالت عظمی روهررا هم نظامیان فرانسه بامر پوانکاره مهم ترین عوامل بورژوازی ممالك مغرب زمین اشغال

کرده از ارتکاب هیچ‌جنایتی خودداری نمی کنند . اما عثمانی : —

عثمانی که یکی از متفقین آلمان بوده بوسیله عهدنامه سور هریك ازمتفقین انگلستان یك قطعه از اراضی اورا اشغال کرده‌بغازهای داردانل‌وبوسفور را هم که مهم ترین بنادر عالم است دولت انگلیس بعنوان بیطرفی اشغال نمود

اما روسیه :

دولت انگلیس تصور میکرد که روسیه در این جنك بین المللی محو ومعدوم‌خواهد کردید از این رقیب هم‌خیالش آسوده‌خواهد شد ولی خوش بختانه انقلابیون روسیه رقم بطلان بروی این تصور باطل کشیده روسیه محو ومعدوم شده را حیات جدیدی داده‌از طرفی هم بساط تزار را برچیده خانواده رمانوف را هم به سر نیزه انتقام ریز ریز کردند

روسیه . روسیه که تصور میرفت دیگر اسمی از او در عالم نماند، در نتیجه نهضت سوسیالیزمی تمام دنیا خاصه انگلستان را متزلزل نمود

عثمانی معدوم شده هم در نتیجه‌فعالیت و فداکاری های یگانه قائد جوان‌مصطفی‌کمال پاشا موجودیت خودرا ثابت نموده‌ملت شجاع ترك قشون یونان را تا به پشت دروازه آتن رسانید

این جاست همه میگویند که انگلیس خود را در بدو امر فاتح میدان جنك می دانسته از پیش آمدن‌این قضایای غیر منتظره فوق العاده عصبانی کردید در صدد برآمده است که باز نائره جنك را مشتعل سازد .

و از طرفی هم اصرار دارد که علنا سبب جنك نشود تا مسئولیت بعهده او نیافتد ولی بدیهی است که هر قدر کرزن خلع سلاح عمومی پیشنهاد کند .هر قدر برای صلح پیراهن پاره کند تاریخ او را مسئول این خونریزیها و فجایع دانسته دست طبیعت هم آخر انتقام خواهد کشید

پاورقی

قارئین محترم جریده: خود را به قرائت بهترین پاورقی علمی دعوت می نمائیم البته انتظار داریم همان اندازه که ما برای تهیه ترجمه این پاورقی دچار مشکلات می شویم علاقه مندان بمعارف اظهار علاقه مندی نموده مارا تشویق نمایند .

خلاصه

واقعات اخیر

داخله

۱ - پروگرام کابینه فعلی در تحت ۷ ماده در ۸ برج حوت به مجلس شورا تقدیم شده. آن چه که لازم بود در اطراف این پروگرام نوشته شود از آن روز تا حال جرائد محل نوشتند ذره فرو گذار نکردند ما هم به نوبه خود این پروگرام را موافق با احتیاجات نوده، دانسته هر چه زود تر عملی می دانیم

قارئین محترم پس از قرائت مقاله اساسی این شماره خواهند دید که ما طرفدار جدی اصلاحات اقتصادی بهبودی اوضاع فلاکت آور عامه می باشیم همین مقصود هم کاملا در پروگرام منظور شده و امیدواریم هر چه زودتر دولت وقت باجرای این مقصود موفق گردد

۲ — روز یکشنبه پروگرام دولت در مجلس مطرح شد یکنفر از وکلا آغاز مخالفت نموده ولی در عوض انتقاد منطقی به خود سئوالی شروع کرده پس از یک سلسله بیانات مفصل بالاخره این پروگرام را غیر عملی دانستند

آقای تدین از پروگرام دفاع نموده انتقادات مخالف را بادلیل رد کرده پروگرام را هم عملی دانستند. ولی بالاخره چون در اولین حمله مخالفین موفقیت حاصل نکردند حاضر نشدند که مذاکره در اطراف پروگرام خاتمه پیدا کنند لذا موکول به امروز گردید

۳ - اعتبار نامهٔ قوام السلطنه از اول این هفته همه روزه در مجلس مطرح می شود ولی هنوز موافقینش موفق نشدند که اعتبارنامه را به تصویب برسانند آن هم احتمال قوی دارد امروز یک طرفی بشود

خارجه

۱ - پس از منحل شدن کنفرانس لوزان و نتیجه نگرفتن از این کنفرانس مثل سایر کنفرانسها فعلا بقرار اطلاعات آژانس های خارجی معلوم می شود که هم انگلیس ها حاضر شده اند که مواد عهد نامه را تا اندازه تغییر داده موافق تمایلات عثمانی نمایند. تمام سفائن جنگی را از بنادر ازمیر خارج کرده و باب صلح را مفتوح سازند و عصمت پاشا هم نطق مفصلی درزمینه صلح نموده احتمال قوی میرود مجلس کبیر عثمانی هم بصلح راضی شود این است آخرین اخبار ولی ما میگوئیم تا معاهده صلح امضا نشده این فرازهای دیپلماسی منابع خارجی نمی شود اطمینان پیدا کرد وضعیات اروپا وخیم است چنانچه درمقاله دوم شرح دادیم

شب آبستن است تا چند زاید سحر

اخبار داخله

دربار

تصمیمات آقای رئیس الوزراء

ازقرار اطلاعات حاصله آقای رئیس الوزرا برای تهیه مقدمات انتخابات دوره پنجم تقنینیه در نظر دارند که در اول حمل که سه ماه به انقضای وقت دوره چهارم مانده است جدا کار کنند

و برای مقدمات نیز راپورتی از وزارت داخله راجع به حوزه های انتخابیه و غیره خواسته شده است

و ضمنا برای انتخابات طهران و تمام ایالات و ولایات یک صد هزار تومان پیش بینی شده است

وزارت داخله

(عزیمت به اروپا)

از قرار معلوم شاهزاده وزیر دربار بواسطه ضعف چشم مدت سه ماه از اعلیحضرت شاه درخواست مرخصی نموده مورد قبول یافته روز یکشنبه ۱۳ برج حوت بصوب اروپا حرکت کردند

عزیمت به واشنگتن

برحسب تقاضای آقای علائی وزیر مختار ایران آقای مهذب الدوله مستشار سفارت امریکا دیروز بسمت واشنگتن عزیمت نمودند

اظهار انقیاد

پس از اینکه امیر لشکر غرب باردبیل ورود کردند امیر عشایر وعده زیادی از خوانین شاهسون که درمقابل قوای دولتی هیچ گونه طرف مقایسه نبودند قبلا باداره قشونی آمده و اظهار اطاعت و انقیادرا نمودند

آقای امیر لشکر نیز آنهارا امیدوار به مراحم اولیای دولت نمودند

تصمیم راجع بنظمیه

اولیای دولت چنین در نظر دارند که تشکیلات نظمیه خارج از مرکز بر طبق اصول تشکیلات مرکز مجرا گردد

برای عملی شدن این نظریه درصددند بودجه آن نقاط را پیش بینی کرده که از اول سال آینده در حدود بودجه مصوبه به انتخاب مامورین می پردازند

نظمیه قزوین

تشکیلات نظمیه قزوین مستقلا بعهده آقای ماژور عبدالله خان سیف میباشد

اهر

راپورت تلگرافی ۱۰ حوت از اهر حاکی است بحمدالله امنیت کامل حاصل تمام خوانین جلبانلو ومتمردین که در خاک اهر بودند تسلیم و مشغول پس دادن اسلحه دولتی هستند.

حکومت هم بر حسب اجازه ایالت نظامی به اردو رفته مشغول تصفیه اموال دولتی است عموم اهالی بی اندازه از این بذل مرحمت و اقدامات ایالت متشکر میباشند.

اصفهان

راپورت تلگرافی ۱۰ حوت از اصفهان حاکی است که علی نام کلیمی سارق مدتی در نظمیه محبوس و چندی قبل التزام میدهد که از شهر خارج شود از اینجهت اداره نظمیه ایشان را مرخص نمود.

ولی بر حسب تعقیب پلیس شب وروز مشار الیه را در شهر دیده دستگیر نموده بکمیسری میبرد و از آنجا بنظمیه میفرستاد وسط بازار فرار میکند. پلیس هر چه قدر عقب مشار الیه میدود بوی نمیرسد تیری بطرف مشار الیه می اندازد به گردن او خورده فورا بدرود زندگانی میگویند

خرم دره

راپورت تلگرافی ۱۲ حوت حاکی است که دیروز نیم ساعت بغروب مانده آقایان امیر خان و حیدر خان رئیس نظمیه زنجان و مفتش ارزاق وارد خرم دره شده احتمال میرود طرف عصر یا صبح به قزوین حرکت کنند

سمنان

رفتار و سلوک رئیس نظمیه با مردم بد بوده در نتیجه نصیحت و گوشزد جراید بسوء رفتار ایشان جراید را توقیف کرده اند

ریاست اوقاف را جوانی که بیش از بیست سال ندارد متقبل و در نتیجه قلع سن حیثیات دولت را لکه دار نموده مردم را از این قبیل مامورین متنفر و منزجر نموده است

رفتار رئیس امنیه حاجی میرزا ابوطالب خان بعکس مامورین فوق با مردم خوب و اهالی کمال تشکر را از ایشان دارند

وزارت خارجه

اهمیت صحرای مغان

اخیرا اطلاعات واصله حاکی است که روسیه وقفقاز نهایت احتیاج را به پنبه داشته و برای این رفع احتیاج مجبورند که کشت پنبه را اهمیت داده کارکران حکومت شوروی را تشویق کنند

این است که مغان قفقاز قابل توجه واقع شده واز طرفی هم مغان ایران از جنبه اقتصادی و سیاسی موقعیت خوبی را احراز کرده است

برای بهبودی حال رعایا وترویج زراعت پنبه کمیسیونی حرکت کرده که باقدامات لازمه به پردازند

راجع بقرار داد تجارتی

از قرار اطلاعات حاصله مذاکرات قرارداد تجارتی ایران با دولت شوروی روس به وسیله آقای تقی زاده سفیر فوق العاده ایران شروع و مذاکرات با کمال خوبی جریان دارد

وزارت مالیه

تصمیم آقای دکتر میلیسپو

آقای دکتر میلیسپو برای رفاهیت حال اعضاء نظمیه به تمام دوایر مالیه های ولایات و ایالات امر فرموده اند که حقوق عقب افتاده اداره نظمیه هر ایالات و ولایتی را از مالیات های پرداخته شده تادیه کنند و نیز برای استحضار بمرکز اطلاع دهند

اقدامات رئیس مالیه

برای موجودیت صورت حساب مالیات جنسی آقای رئیس کل مالیه بریاست همدان امر فرمودند که از اول برج حمل مرتبا صورت حساب مالیات جنسی خود را به مرکز ارسال دارند

صرفه جوئی

برای صرفه جوئی و کشیدن خط بطلان برمصارف بیهوده از طرف وزارت مالیه به اداره کل گمرکات امر شده است که باید تا اول حمل اداره گمرک به حیاط های استیناف مجاور عمارت وزارت مالیه که بسه تازگی خالی شده است نقل مکان کنند

وزارت پست و تلگراف

اظهار شکایت

از قرار اطلاعات حاصله عده از اعضاء تلگراف خانه که ظاهرا درستکار بنظر میایند از اوضاع نامرتب تلگرافخانه اظهار شکایت و [...] بمقام ریاست وزراء تقدیم نموده که [...] عضویت یکنفر معاون درستکار و بصیر [...] اداره بوده است

وزارت عدلیه

امتحان اجزاء عدلیه

نظر باینکه اجزاء ادارت باید از روی قوانین موضوعه منتخب شده بکار گماشته شوند لذا از طرف وزارت جلیله عدلیه امر شده است که اجزاء عدلیه را امتحان کنند این است که روز پنج شنبه ۲ ساعت بعدازظهر در اطاق های دیوان تمیز از اجزاء عدلیه امتحان موافق قوانین مقرره خواهد شد.

نظمیه

خاتمه استنطاق

روز یک شنبه آقایان هائی که برای حقوق اعتصاب کرده بودند در تحت نظر کمیسیون مخصوصی که برای این امر انتخاب شده بود بعد ازظهر در تحت استنطاق آمده وتاغروب خاتمه یافته وکمیسیون مشغول تعیین مجازات آنها گردید

بلدیه

ورود

روز یک شنبه دکتر رویال امریکائی مستشار بلدیه بهمراهی مسترجمس و یکنفر عضو اداری بلدیه بمرکز ورود نموده وامروز باداره بلدیه خواهد رفت.

بی سیم مسکو

مورخه ۵ مارس ۱۹۲۳

خاتمه بیسوادی

بادکوبه ۲۸ — خاتمه بیسوادی در قشون سرخ درشرف انجام و درسواحل بحر خزر یک نفر بیسواد نمانده است

اقتصاد سیاسی

یا اکونومی پولتیک

تالیف آ . بوگدانوف

مقدمه اداره

اداره روزنامهٔ کار برای اینکه خدمتی بملت کرده باشد از اولین شماره روزنامه شروع به ترجمه و نشر آثار معروفترین دانشمندان علم اقتصاد آ: بوگدانوف را کرده و مرتبا در هر شماره بنظر قارئین محترم خود خواهد رساند.

البته این وظیفهٔ که اداره بر عهده خود میگیرد از وظایف خیلی مشکل است زیرا توسعه نداشتن زبان فارسی و یا یافت نشدن لغات مصطلحه در علم اقتصاد خصوصا و دور بودن ملت از عالم تمدن و ترقی مارا به اشکالات بزرگ دچار نموده که وظیفه ما را سنگین تر می کند

زیرا قارئین محترم تصدیق خواهند فرمود که در نتیجه پیشرفت علوم و تمدن توسعه صنایع و تکنیک در ممالک متمدنه لغت های تازه در اکادمی های علمی وضع می شود که ما هنوز اسم آنها را هم نشنیده ایم و هم چنین در علم اقتصاد سیاسی هم لغات جدیدی هست که در زبان فارسی آن لغات نیست و از این نقطه نظر است که میگوئیم زحمت ما مشکل است ولی با همه این مراتب اداره کار سعی خواهد کرد که لغت های علمی آن را بطوری تشریح کند که عامه بفهمند

در هر صورت ما با وجود این مشکلات حاضر شده ایم که در عوض رمانهای عشقی که معمول به ارواب جرائد است کتاب علمی اقتصاد سیاسی را ترجمه کرده به معارف مملکت هم خدمتی کرده باشیم.

مقدمه مولف

۱- شرح علم اقتصاد

باید دانست که کلیه علوم و فنون نتیجه تجربیات انسانی میباشد و هر علم عبارت از دانستن مجموع یک دسته تجربیات مختلفهٔ یان علم است که از دانستن مناسبات و روابط آن نمایشات وتجربیات انسانی فائده برده و منتفع می گردد

پس بطور کلی دانستن مناسبات رشتهٔ مخصوصی که انسان را بانتفاع و استفاده از تجربیات مرتبه و ظهورات حیات و فکر بشری نزدیک کرده و وسیلهٔ تسهیل ارتباط آنها گشته و احتیاجات ادمی را تخفیف داده و مرتفع میسازد (یک علم) است البته هم معلوم است که وقتی بشر بریشه علوم و کنه ان پی برده که احتیاجات خود را حس کرده و برای توسعه زندگانی و آمور خانه داری و گذراندن معیشت و ادامهٔ حیات طبیعی خاضر بمبارزه با طبیعت گردیده که در نتیجه این مبارزه یافته است. انچه که ما آن را علم میخوانیم

مثلا هنگامی که تمهید امور زندگانی میلمود و هر صدد بر امد که جنگل ها وصحراهاوا ترک گوید و از اغذیهٔ طبیعی دست برداردبرای رفع این احتیاج مهم در هر چیز دقیق شده و تعمق میلمود تا بدینجا که از اصطکاک دو جسم و تلاقی دو سنگ احساس حرارت و بالاخره از اشتعال این عمل در آنال آتش را یافته

در نتیجه یافتن آتش قسمتی اززحمات طاقت فرسایش کاسته تا اندازه آسوده کردید وبواسطه وجود آتش در غذا تغییراتی بعمل آورده که از یکطرف

متینگ مسلمین

بادکوبه ۱ — مسلمین بادکوبه متینگ [illegible]
بزرگی که چندهزار نفر در آن حضور [illegible]
تشکیل دادند وقطع قانون [illegible]
تعداد زوجات وشوهر کردن دختران [illegible]
آنها کمتر از شانزده باشد تصویب [illegible]

رد تعیین نماینده مختار

مسکو ۲ — نماینده مختار [illegible]
در لاتوی رفیق یورنف باسمان [illegible]
منصوب میشود

افتتاح کنفرانس

مسکو — امروز کنفرانس [illegible]
روس ولهستان افتتاح یافت

هیئت سیاحان

مسکو ۲ — هیئتی از سیاحان [illegible]
[illegible] وزانف سیاح معروف روس [illegible]
میگردد که برای تحقیقات علمی [illegible]
تبت رهسپار شوند . مخارج این هیئت را [illegible]
ساوتی متکفل میشود .

در اطراف شناختن روسیه ساوتی

مسکو علی گوادرنی وکیل [illegible]
انگلستان که اخیرا وارد مسکو شده است در
مصاحبه با نماینده آژانس تلگرافی روس اظهار
داشت که اکثریت حزب کارگر [illegible]
لیبرال ها و عده زیادی از [illegible]
طرفدار شناختن کامل دولت ساوتی میباشند
وصاحبان املاک واشراف که در کابینه [illegible]
نفوذ میکنند مخالف این مسئله [illegible] لیکن
از قرار اظهارات نماینده فوق [illegible]
[illegible]
[illegible] دارد . روسیه [illegible]
[illegible]
انتظار او بوده بنا باظهارات مشارالیه کارگران
روسیه بهتر از کارگران آلمان وبسیاری ازممالک
دیگر زندگی میکنند .

میزان مبادلات در ۳ مارس
اسکناس های بانک دولتی

۲۳۰ منات رائج ۱۹۲۳	
پوند انگلیس	۲۱۲٫۵
دولار	٤٦

اعتصاب در بلژیک

پاریس ۲۸ — اعتصاب کارگران معادن
کوهستانی بلژیک ادامه دارد .

در نواحی اشغال شده

برلن ۱ — ازقراری که ازدوسلدرف
اطلاع میدهند طرق آهن ناحیه رودکاملادردست
فرانسویها میباشد جلسات شورای بلدی در
بوخوم [illegible] و عمارت انرا قشون
فرانسه اشغال کرده اند حاکم و بیست و دو
نفر از اعضا در توقیف هستند جرائد مملو
از [illegible] تازه است که از فشار و تضییقات
جدید فرانسه حکایات میکند فرانسه ها مبلغ
چهارده ملیارد مارک را که بانک رنش برای
تادیه مزد کارگران ارسال میکرد توقیف
کردند .

تجارت بوخوم متوقف میگردد سرصندوق
های پول و اشیاء قیمتی بازشده واشیاء قیمتی
را بیرون بردند

❦

لندن ۲۷ — شایعات راجع بابنکه فرانسه
ها در ناحیه رود قشون سیاه پوست بکار می
برند تائید میگردد

❦

برلن ۱ — در کانزلکیرخن فرانسوی
منشی حزب کمونیست [گرلر] را باتهام
تبلیغات در بین قشون فرانسه توقیف و به
خارج بردند

در هیئت وزراء فرانسه

لندن ۱ — هیئت وزرای فرانسه در
جلسه مورخه بیستم فوریه بر له تجدید
مذاکرات بادولت ساوتی رای داده باوجود
اعتراض میلران تصمیم فوق را عموم اعضای
کابینه تصویب نمودند

معارف را باید اصلاح کرد

عنوان فوق در نظرهٔ اولی بس زننده
و تندوتوجه خواننده را مدتی بمعنای خود
مشغول خواهد داشت که آیا کدام معارف را
باید اصلاح کرد و باید آن راکه اصلاح نماید ؟
ماسؤال مقدر فوق جواب داده وی
گوئیم ملی معارف باید اصلاح شود اما نــه
بدست وکلای پارلمانی حالیه و نه کابینه های
مختلف : لشکل ملتشت السیاسة ابن الوقت
خلق الساعه و نباید هم متوقع از ایشان بود
که ایشان خود دشمن معارف و معارف کشی
شعار اولیه و منتهی آمال آنها است عملیات و
انتخاب افراد و رؤسائی که میز های این
ادارهٔ مهم و این وزارتخانه معظم را که
حقیقـة حیات مملکت بسته بان است اشغال
کرده وبه‌تناوب نردبان ریاست و وزارت و
وکالت رامی‌پیمایند و در آنجا عملیات می
کنند مدعای ما را ثابت مینماید

هفده سال از دورهٔ مشروطیت گذشته
و میرود دورهٔ پنجم تقنینیه تجدید شود و
متجاوز از هشتاد کابینه تغییر یافته و تا کنون
کمترین توجهی از هیچیک از عمال کابینه های
وقت و یا یکی از وکلاء نسبت بمعارف نشده
است بلکه روز بروز در تضعیف آن
کوشیده و عنقریب اثری از آن باقی نخواهد
بود باید هم همینطور باشد !

چه — هر گاه ملت عالم شود توده
بصیر و بینا گردد — هر گز تا اینحد برد
بار نخواهد شد — تا این اندازه در مقابل
نا ملایمات تحمل نخواهد نمود — اینقدر
دچار خبط و خطا نخواهد گردید — وگر
رعیت وظیفه خود را شناخت و بی بحقوق
خویش برد-زیر بار اینهمه ظلمها واجحافات
وجنایات باسم قانون نخواهد رفت — از
خواب غفلت بیدار میشود — از مستی جهل
هشیار میگردد — خادم و خائن را میشناسد
پاداش و مکافات را بموقع خود معمول می
دارد — ملتی که عالم شد بنیان ارتجاع و
استبدادرا به‌آنی سر نگون کرده و مانند
ملت دویست سال قبل فرانسه جمجمه های
ارتجاع و استبداد و هیولا ها و ربة النوع
های ظلم و جور را در زیر گیوتین بروزی
در معدوم مینماید ! و بحرکت درستی تار
و پود عنکبوتان خونخوار را پارهٔ کرده خود
را از دامشان میرهاند !

بنا براین کجا و کی حاضر خواهند
شد تاملت بیدار شده و خود سربهارا دیده و
جلوگیری نمایند مسلما راضی نخواهندشد
که سر سوزنی لطمه بمنافع شخصی و آنی
اثان وارد کرد

ان وکیلی‌را که موکلین بیچاره بفشار
شلاق و سرنیزه‌ها دسته دسته درمحلی جمع شده
دیگری بمیل خود اسم اورا در کاغذ نوشته
و مانند گوسفند مراجعت میکنند برای اوچه
ضرر دارد که با سواد شده و اقلا بخود حق
رؤیت هیولا و هیکل وکیل خود را بدهد
و بفهمد معنی وکالت چیست و وکیل کیست —
که باید باشد — وچه باید بکند !

پس بدست معاونین استبداد معارف که
اصلاح نخواهـد شد سهل است روز بروز
ضعیف‌تر و پست‌تر خواهد گردید حال باید
افراد متوسط توده را بیدار نمود و عیبها
را برای آنان تشریح کرد و کمتر تا خود
قیام باصلاح حقیقی و تغییرات اساسی کنند .
لذا ما میرویم حقایق را بی پرده و خرابی
ها را ازادانه یکایک شرح داده و سپس‌راه
اصلاح را هم بیان کنیم با اینکه می دانیم
دچار سهام زهر اگین تهمت و افتراء و تکفیر
علاقه‌مندان بمیز های وزارت و ریاست و
مدیریت و غیره خواهیم شد و مورد طعن
کوتاه نظران باینکه تحریک شده یا محرک
دارد یا غیره وغیره ! واقع خواهیم گردیدولی
حقیقت را به زخارف نمیتوان از دست داد
و فراموش کرد ما میگوئیم و انچه می‌خواهند
بگویند !

چندی قبل در یکی از جراید مرکز
در تحت عنوان (معارف بایداصلاح شود)
بدوا از مدارس شروع کرده و عملیات مدیران
را مورد انتقاد قرار داده بود و تقریبا می
خواست عدم لیاقت ان ها را بثبوت رساند تا
دینجا که معتقد شده بود مدارس را مدیر
لازم نه و ضرر وجود او زیاد تر از نفع
آن است

با اینکه در بعضی قسمت‌ها موافقت تام
در بین هست ولی نمی توان حقیقتا از این
مطلب هم صرف نظر نمود و انصاف کشی
کرد که مثلا اگر پارهٔ از این مدیران (مانند
هر جمعیتی) بوسایل غیر مرضیه وارد شده و
خود را در سلک انان منتظم ساخته اند ولی
بعضی از انها هستند که الحق عملی خودرا
در راه معارف صرف کرده و وجود خود را
وقف ان نموده‌اند

و فراموش نمود و زیربا گذاردعملیات ورفتار
و سلوک آنها رانسبت بمعلم—مقایسه با مدیر
فلان مدرسه کرد که معلم را باطفل خردسال
تفاوتی نگذاشته و خود را یکنفر دیکتاتور
مطلق مستقل جلوه می‌دهد و همانطورکه بما
شاگرد را با تهدید می خواهد تربیت نماید
معلم هم میخواهد بهمان طریق سلوک نماید
و چگونه میتوان این مدیر را با مدیر آن
مدرسهٔ مقایسه کرد که توسعه معارف‌رامخالف
مقتضیات ومنافع شخصی خود پنداشته و جلو
گیری از ترقی ان مینماید ان مدیری که
تاسیس کلاس شب را برای اکابر درمدرسهٔ
خود مضر دانسته و متعذر بسستی و نازکی
نیمکت ها می‌شود ... ! با آن مدیری، که
عملی و حیات خودرا فدای معارف کرده و
شب و روز درتوسعه‌ان می‌کوشد‌البته نمی‌توان
حق کشی کرد و باید زحمات اشخاص را
همیشه منظور داشت

خلاصه ما تصور می‌کنیم مهمتر ازمسئله
مدیران که هرچه هستند گذشته محیط وزارتخانه و
مخصوصا اداره محاسبات است که شریان
معارف بسته بان است و اس اساس میباشد وسپس
مهم‌تر از همـه پرگرام مدارس — و طرز
تدریس — و کتاب کلاسیکی — و حفظ‌الصحه
مدارس و ورزش اطفال است .

بقیه دارد

قانون استخدام

برای جلوگیری از هرج و مرج ادارات
هیچ چیزی بهتر از قانون استخدام نیست .
این مطلب لازم‌شرح نیست که هریک ازکابینه
های سلف پس از مختصر مدتی برای‌راضی
کردن عده که برای بروی کار آوردن آن
کابینه سعی نمودندوربعنوان اصلاحات اساسی
یکی دو وزارت خانه‌را منحل نموده سپس به
میل خود شروع به تشکیلات می نمودند واز
این‌جهت‌هم‌هیچ‌یک از مستخدمین دوائر بشغل
و مقام خود اطمینان نداشته و برای تامین
آتیه از هیچ‌جنایتی فروگذار نمی کردند

و ازطرف دیگر یک‌مشت اشراف‌زاده
و آقازاده و بالاخرهٔ یک عده از عزیزان بی
جهت بانداشتن سند لیاقت مقامات عالیه را
اشغال کرده ویک‌عده تحصیل کرده‌ها زحمت
کشیده واسطه‌منسب‌نبودن‌با فلان‌السلطنه وبهمان
الدوله سالیان دراز در درجه ثانی و ضباطی
می ماندند

البته بدیهی است برای جلوگیری از
این هرج‌ومرج واوبکارشی قانون استخدام‌لازم
بوده واز این نقطه نظر مجلس چهارم باین
فکر افتاده قانون استخدامی برای اعضـاء
کشوری وضع وتصویب‌نموده وطن‌قوی میرود
که از اول حمل ۱۳۰۲ مجری شود

قانون استخدام علاوه ازجلوگیری هرج
ومرج ادارات کار کمسیون بودجه و وزارت
مالیه را هم آسان می کند

اصل ۲۰ قانون اساسی میگوید :—
« بودجه هریک از وزارتخانه‌ها باید در »
« نیمه آخر هرسال ازبرای سال دیگر »
« تمام شده پانزده روز قبل از عید نوروز »
« حاضر باشد . »

قانون اساسی این طور می گوید ولی
ما بدبختانه برج حوت ۱۳۰۱ باخر رسیده
علاوه از اینکه مجلس بودجه ۱۳۰۲ را
تصویب نکرده از سنه ۱۳۰۱ هم که‌سال
باخر رسیده فقط بودجه‌یک‌دو وزارتخانه
تصویب شده یکی دو وزارت خانه هم مثل

کر دندانها را آسان کرد و از طرف دیگر بمعده
اجازه داد که به مقدار کمتر غذا قناعت نماید پس
می بینیم که احتیاجات بشر را — به دانستن این
قبیل از ظهورات [illegible] نمایشات مجبور میکند وقتیکه
بشر مناسبات آنهـا را معین کرد و دانست
درمبارزه زحمتی خود آنها را آلت قرارداده استفاده
می نماید .

حال دانستن [illegible] میان اصطکاک دو چوب
که آتش را به بشر آموزد میتوان ریشهٔ علم کفت
ریشه همان علمی که فیزیک وکیمیاگری ایجاد کرده است
موضوع مخصوص علم اقتصاد یا اقتصاد سیاسی
مناسبات عمومی و زحمتی میان بشر است
البته بدیهی است که در جریان استحصال به
حکم طبیعت بشر در یک مناسبات عمومی معینی می
باشد چنانکه در هیچ کجا تاریخ بما نشان نمیدهد که
بشر به تنهائی وسایل زندگانی خود را تهیه
کرده باشد .

در قرون خیلی قدیم شکار حیوانات وحشی
و حرکت بار سنگین و غیره معاونت ساده بشر را
تا اندازهٔ آشکار میساخت

بشر بعداز انکه دید به تنهائی نمیتواند وسایل
زندگانی خود را تهیه نماید مجبور شد که بدور
یکدیگر گرد آمده به معاونت یکدیگر زندگانی کنند
از این جا طرز خانه داری بشر شروع میشود
وقتیکه بدور یکدیگر گرد آمده مجبور شدکه
کار را در میان خود تقسیم نموده هریک انجام یک
کار عمومی را عهده دار گردد . این خود اولین
مرحله تعاون بشراست که برای فراهم آوردن آلات
استحصال و وسایل معیشت این تعاون‌ساده‌را عهده
دار شدند .

البته واضحست که این معاونت خیلی ساده
میباشد اما یک تعاون دیگری را نیز از آن ببعد بشر
عهده دار شد که تا اندازهٔ مشکل تر و وسیع
تر است .

این تعاون عبارت از آن است که رعیت
قسمت محصول خود را به ملاک و کارگر به سرمایه
دار میدهد و یا صنعت کر محصول وصنعت خود را
برای همان دهقان و رعیتی که محصول خود را یا
بطور مستقیم و یا بتوسط تجار برای صنعت کر
فرستاده میدهد

پس می بینیم که این ها روابط عمومی و
زحمتی است که با یک اسلوب مناسبات استحصالی را
تشکیل داده درمیان بشر انتشار دارد

توسعه وبسط مناسبات استحصالی وسعت تبادل
خودرا خاطر نشان مینماید

مثلا تا وقتیکه اصول سرمایه داری در میان
بشر حاکم است مناسبات اجتماعی دائمی نیز ادامه
خواهد داشت . حال انکه مردم نه یکدیگر رادیده
و نه از مناسباتی که انها را بیکدیگر مربوط کرده
است اطلاعی دارند

بقیه دارد

وزارت معارف و غیره فعلا بودجه شان در مجلس مطرح است ولی نمیدانیم بودجه؟ در آخر برج حوت مطرح بشود برای چه؟ سالی بدرد دولت خواهد خورد

در هر صورت کمیسیون بودجه امسال این طور افتضاح بار آورده و البته برای تکرار نشدن این مسئله بهترین راه حل این است که دولت آخرین حقوق که حقوق ثابت است به مجلس پیشنهاد کرده مجلس هر چه زودتر تصویب کند آنوقت رئیس مالیه مطابق قانون استخدام با یك ترتیب منظم بدون تبعیض حقوق مستخدمین دوائر دولتی را پرداخته تااینکه سال دیگر باز آقایان مدیران مدارس دولتی برای گذراندن بودجه یك ماه به مجلس متحصن نشوند

از موضوع خارج نشویم

مجلس قانون استخدام کشوری را تصویب کرده عنقریب به صحه همایونی رسانیده به قوه مجریه پیشنهاد می نماید و البته باید دولت و مخصوصا دکتر میلیسپو باید برای عمل کردن این قانون بقدر امکان جد وجهد نمایند

قانون استخدام قضاة هم در تحت ۳۰ یا ٤۰ ماده این روز ها در پارلمان مطرح است نظر به تقاضای منصورالسلطنه معاون عدلیه در همان شور اول تصویب می شود.

قانون استخدام معلمین :

آقای آقاشیخ ابراهیم زنجانی قانون استخدامی برای آقایان معلمین نوشته‌اند گرچه بعقیده جمعی ترجمه از قانون استخدام معلمین عثمانی است در هر صورت معزی الیه موادی باسم قانون استخدام معلمین نوشته کمیسیون معارف هم تصویب نموده به کمیسیون استخدام فرستاده‌اند

چون قانون استخدام کشوری تصویب شده و قانون استخدام قضاة هم درشرف تصویب است لذا ما اظهار عقیده در باره این دو قانون را بی موقع میدانیم

ولی قانون استخدام معلمین چون هنوز هم در کمیسیون استخدام مطرح نشده و بعلاوه تا اندازه هم ما سابقه باین قانون داشته لذا نظریات خود را در باره این قانون به تدریج درج کرده وامیدواریم کمیسیون استخدام هم به انتقاداتی که ما به قانون آقای آقا شیخ ابراهیم زنجانی می نمائیم تعمق نموده آنچه وظیفه وجدانی ایشان است عمل نمایند .

از مقالات وارده

احزاب ونکارنگ

مرامنامه هاــــ قشنك

شگفت داستانی است که ازدرودیوار ایران مرام میبارد

قصهٔ عجیب وحکایت غریبی است که ارباب نظر را بحیرت انداخته بروبت نسالمو های قشنك و مجامع دل پذیر مفتون ساخته دیدکانشان را نور بخش مینماید .

مایهٔ امیدواری پوران جم و سرافرازی اولاد عجم است که این قسم دارای مجامع دل پسند واحزاب دل پسند است .

شاد وشاد کامی برای اشخاصی است که منتظر الوکاله بوده مهر را ازکیسه‌سربمهر برکنده وبالیره های زرد زرد رویان‌دادشاد نموده پزشك وار زردی روی آنهارا تبدیل بسرخی می نمایند خوشوقتی و نیك بختی آنهائی را سزاوار است که بادل بغش‌وحالتی خوش باچرب زبانی وشیرین بیانی‌سلسله‌جنبانان وحزب چیان را مفتون خود نموده مطیع و منقاد اوامر ونواهی خود نموده باشند

کرسی نشینی پارلمان وکلائی راشایسته است که تا اندازه نامین آتیه نموده در دورهٔ وکالت خود باجنبیان وبیگانگان ساخته توانسته باشند بقوه قاهره پول لیدران حزب را قانع نموده درخواست پروپاگاند نمایند زیراکه یگانه عامل قوی ومؤثر درانتخاب وکیل‌برای صدر نشینی پارلمان وجود احزاب است

بحمد الله اگر ما فاقد هرچیــه باشیم . مستهلك فقر وفاقه ، بیچاره وبینوا فاقد عزم وشجاعت ، عاری ازعلم‌ومعرفت ،فقیر درعزم وهمت و . . . . . دارای احزاب خوب بــا اسامی مرغوب‌که دشمنان وبیگانگان‌رامرعوب(!) مینماید هستیم .

مرام های مشعشع نظامنامه های قشنك را صاحب می باشیم اما چیزی که هست فقط به آوردن بروی کاغذ اکتفا کرده در کنج های منازل روی هم انبار نموده‌موقع‌انتخابات که شد از خواب غفلت (کهای‌کانی برنخیزیم) بیدار شده با چشم خواب آلود نظری بدان تودهٔ کاغذ که بانار عنکبوت خودآرائی کرده میافکنیم وباز میخوابیم

چند روز دیگر لیدر ان و سلسله جنبانان ما از خواب خر کوشی بیدار شده چالاك تر از ما جستی زده توده مرامها را بمثل طعمهٔ که در چنگال دشمن است ربوده دو سه جلدی از آنهــا را بر داشته باین طرف وآنطرف روان ، باین گوشه آن‌گوشه دوان ، هر م و هر شام در درب منازل نزده حقیقی و مرکلهای واقعی توقف کرده دق الباب میکنند و با طلاقت زبان و ظرافت بیان آنها را فریفته دعوت باجتماعات صالح و احزاب بی آلایش مینمایند

بارـــے چند نفر از این قبیل اشخاص ساده لو ح و بیچاره راکه‌فریبد بخود خرسند شده لیدر حزب میشوند وسیلهٔ برای ملاقات با اشراف را هم که پیدا کرده اند این است که دقیقه در بستر راحت نیاومیده و هرآن به پا بوسی اشراف رسیده سخن را به چاپ لوسی اغاز و با تملق و ریا کاری آغشته و انباز نموده بتنظیم وکرانش در مقابل آن رب النوعهای چوبی و بتهای پرشالی انجام می دهند . خود را به لیدری فلان حزب معرفی میکنند ، وعده های نوین و نویـــد های تازم تازه می دهند .

اشراف را امید وار بکرسی نشینی پارلمان میکنند .

آن غاصبین حقوق حقه ملت نیز که سالس و مروج این نقشه هستند آتش را دامن زده این آتش بیاران را تشویق کرده بازار ار وری عقاید را رواج میدهند و بوعده های بزرك و اوید های سترك آن ها را قانع میکنند و در ضمن اندك وجهی نیز حق الز حمه بدانهـا برسم کمك خرج مرحمت مینمایندحزب چیان نیز از این ملاقات ها خرم و شاد گشته برجرات و جسارت خود بیش از اینها افزوده بفکر ملاقات با منتظر الوکاله دیگری میافتند . در آنجا نیز بهمین قسم رفتار نموده اظهـار مرحمت و تلطف را نسبت بخود می بینند این است که مرام و نظام دیگری را اختیار نموده کلمه مشعشع قشنگی را نیز از قاموس کلمات فریبنده انتخاب کرده سالس و قائد حزب و اجتماع دیگری میگردند . یکعده مردمان ساده لوح دیگری را نیز از میان توده ملت انتخاب نموده جلساتی تشکیل میدهند و کاغذ ها و پاکت های مارك داری نیز برای خود تهیه نموده شروع بمکاتبه با اعیان و اشراف می کذارند .

برای ازدیاد جمعیت خود پرو پاگاند و تبلیغ میکنند . باشخاصی که نسبتا فکورتر و با تجربه ترند وقلبك بر میخورند برای افشاء نشدن سر نهانی خود کمیته حزب را مخفی معرفی میکنند و میگویند کمیته صلاح نمی بیند که اسامی آنها افشاء شده همه کس بداند

و حال آنکه نه دارای کمیته هستند و نـــه جبهئی . بلکه فقط آن حزب عبارت از شخص خود بوده جمعیت،کمیته، کمیسیون‌تفتیش، کمیسیون تحقیق همه و همـه خود او است و بغیر از او کسی دیگروجود ندارد این بود یگانه دلیـل تعدد احزاب و تلون مسالك

این بود تنها میکروب شایعی که محیط مملکت مارا مسموم نموده همه و همه را لیدرحزب و قائد اجتماع میسازد

والا : اگر غیر از این است ، اگــر مردمان‌منفعت طلب برای منافع شخصی‌متشبث بافتتاح‌اجتماعات نشده‌اند ، اگر واقعا وحقیقتا مایل باتفاق و اتحاد هستند این‌نفاق وجهالت چیست ، این حرکات رذل و اعمال ناپسندیده از چه ناشی است ، این اتهامات و افترائــات بیکدیگر را چه باعث است ؟

درهراجتماعی که دعوت میشویم چون بدقت اطراف قضایا را اگرمسئله دقیق کردیم در وهله اول بحقیقت آشنا شده از آن‌حزب منزجر و متنفر می گردیم مرامنامه‌های قشنك را که‌ملاحظه میکنیم‌خطوط‌بر جسته رامی بینیم که مفادش(حفظ‌قانون اساسی و پیروی احکام شرع نبوی است)

بالطبع‌ای لیدرا نشان که گوش میدهیم مکررات و الفاظ پوسیده ده هزار ساله را میشنویم که با تهمت و افتراء آمیخته کرده‌از ترکش خود آن تیر ها را بدیگران پرتــاب نموده خود و رفقای خودرا فقط عناصرصالح میدانندو سعی میکنند که با بیان کلمات شیرین قلوب را بطرف خود جذب نموده سوء ظن را از خود دور کنند

امابعملیاتشان که مینگریم ملاحظه میکنیم که در همان‌مرحله اول مخالفت با قانون‌اساسی نموده عقاید و افکار را ترور کرده اراءرا بمعرض بیع و فروش میگذارند .

اینها بود شمه از نواقص ... مصایب اجتماعات ما که موجب نگرانی ... نظر عامـه ملت واقعشده مردم‌را ازخود ... منزجر میسازد

اینها هستند اشخاصی که ... دست تطاول و غارتگری خودرابتمام یادگاریهای ... مشروطیت و اثمار بستان آزادی ما دراز کرده و موجب خرابی میوه های لذیذ و پژمردگی اثمار نمونش کشته بهمین بحس میفروشنداین لیدران احزاب‌و قائدین اجتماعات همان‌متملقین دربارهای سابق هستند که لباس‌را تبدیل‌نموده ماسک دیگری‌را بر چهره خود گذاشته در انظار جلوه‌گر شده‌اند

ما بنام آزادی مطبوعات تا اندازه که مقتضیات اجازه داده‌است دراطراف این‌قسمت قلم فرسائی کرده و امیدواریم که بعدها نیز ایفای این وظیفه وجدانی‌را نموده تودهٔحقیقی ملت‌را بحقایق مستوره آگاه‌نموده بانهابگوئیم که دراین سه ماه باید زیرکانه رفتار کرده و عاقلانه گفتار نموده تا مصون از آفات گرگان آدمی صورت بوده در دام تزویر و تدلیس مدلسین‌که در طول راه گسترانیده‌اند نیفتاده‌از ثمره آزادی خودرا محروم ننمائید

تا بتوانید سعی کنید که فریب لیدران احزاب‌را نخورده دیوان بد هیولا را بصدر نشینی پارلمان انتخاب نکنید

[ا ۰ عبیدی]

قسمت ادبی

چنین گویند کاندر عهد کسری
که بود ازعدل واحسان عالم آرای
زدی یك ظالم شوم بد اندیش
ز راه ظلم یك سیلی بـدرویش
تظلم برد آن درویش سائل
بباب عدل آن سلطان عادل
چونوشروان زجورش گشت آگاه
بی قتلش اشارت کرد ناگاه
بکشتندش همی با زجر بسیـار
که این باشد سزای مردم آزار
یکی گفتــا از آن خاصان درگاه
کزاین جزئی جنایت ای شهنشاه
چگونه امر کشتن دادی اینسان
نمودی آدمی را از چــه بیجان
بگفتا آدم نبود آن شوم بدکیش
همانا گرگی اندر کسوت میش
زنیشش برد همچون کژدم و مار
که کار او نبودی غیر آزار
مفــاد (اقتلو الموذی) ببر هن
که موذی را بپاداش است کشتن
کجا آن صولت نوشیروانی
که گرگان را به بیند در شبانی
به قتل و نهب و آزار رعیت
به بستند اقــویا دامان همت
... اینان را نباشد جز ستم کار
که نبود جز ستم کار ستمکار
توگوئی غافلند این قوم جانسوز
که فــردائی بود از بعد امروز
(عبیدا) شخص باهمت گرامی‌است
سعادات وشرف‌در نیکنامی است

اخطار اداری

۱ — امیدواریم که بمساعدت مادی‌ومعنوی‌هموطنان‌عزیزادامه‌باین خدمت ناچیزرا ادامه داده اگر بموانع ومشکلاتی تصادف نکردیم مطابق اعلان منتشرهٔ درجرایدهفته سه شماره‌روز های یك شنبه .سه شنبه . پنج شنبه موفق بانتشار شویم

۲ — این شماره بطوری که باید دارای همه قسم أخبار نیست ولی به قارئین محترم وعده میدهیم‌که از شماره آتیه روزنامه ما متنوعه بوده دارای همه قسم اخبار داخله‌وخارجه روبتر ترجمه مطبوعات : فرانسه و انگلیسی می باشد

۳ — باستثناء معدودی روزنامه ما بدون تقاضای کتبی برای کسی فرستاده نخواهدشد بعد از تقاضا پس از ارسال سه شماره روزنامه وجه آبونمان مطالبه می شود

٤ — اعلانات را بقیمت مناسب قبول کرده و در هر صفحه از صفحات که مایل باشند درج می شود اعلانات تجارتی و دولتی صد بیست از قیمت معمولی تخفیف داده می شود

۵ — هر کس ده نفر مشترك پول بده‌برای ما تهیه‌نماید یك شماره مجانی برایش ارسال خواهد شد

٦ — مکاتیب و مقالات وارده اگر دارای امضای مرموز باشد ویااصلا امضاء نداشته ابدا باو ترتیب اثر داده نخواهد شد تمام مکاتیب و مقالات باید دارای امضای واضح و خوانا باشد

[دفتر روزنامه کار

بشارت

از تاریخ اول حوت (تدریس آسان) در تحت تعلیمات آقای آقا ولی آقای‌معارفی شروع می شود وهر آدم بی سوادی که حتی خواندن (الف باء) راهم نتواند یك ماهه باآن وضع تدریسی که خود ایشان اختراع نموده الد فارسی خوان خواهد شد

امید است که در تحت تعلیمات اینطور جوانان حساس وعلاقه مندان بمعارف این همه بدبختی ها که از جهل بی علمی ناشی میشود مرتفع سازیم

در خاتمه متذکر می شویم که کــلاس اکابر شبانه — روسی ـ انگلیسی ـ فرانسه دائر است

[م ـ فیروز بخت مدیر و مؤسس]

مطبعهٔ بوسفور